

Notă de informare privind jurisprudența Curții nr. 99

Iulie 2007

Thiermann și alții împotriva Norvegiei - 18712/03

Decizia din 8.03.2007 (Secția I)

Art. 3

Tratament degradant

Tratament inuman

Tratamentul la care ar fi fost supuși „copiii de război” născuți în cadrul programului nazist „*Lebensborn*” și omisiunea ulterioară a autorităților de a lua măsuri reparatorii: *inadmisibilă*

Reclamanții (care sunt peste 150) s-au născut în timpul celui de-al Doilea Război Mondial din mame norvegiene și tați germani. Câțiva dintre aceștia au fost înregistrați ca fiind concepuți în cadrul „*Lebensborn*”, o politică nazistă care a fost instituită de Heinrich Himmler în 1935 pentru a încuraja procrearea copiilor considerați a fi din punct de vedere rasial și genetic puri. În perioada 1940 - 1945, pe teritoriul norvegian s-au născut între 10 000 și 12 000 de copii din mame norvegiene și tați germani, loc în care au fost denumiți „copiii războiului”. Au fost supuși disprețului de mai multe personalități publice care i-au descris ca fiind atinși de retard mental și de anomalii genetice și susceptibili a adera la ideologia nazistă. Pretinzând că au fost supuși relelor tratamente, hărțuirii și discriminării, șapte dintre reclamanți („primii șapte reclamanți”) au intentat în 1999 acțiuni în despăgubire împotriva statului, însă fără succes. Numeroși „copii ai războiului” au fost privați de numele pe care l-au primit la naștere și de identitatea lor, făcând obiectul discriminării, hărțuirii și al relelor tratamente, nu au primit nicio îngrijire pentru problemele psihologice de care sufereau și au fost declarați cu deficiențe de la cele mai mici vârste. Unii dintre aceștia au fost internați în spitale de psihiatrie fără a fi fost examinați de specialiști, iar altora li s-a refuzat eliberarea unui certificat de botez.

În 2001, o instanță municipală a respins ca fiind tardive cererile de despăgubire depuse de primii șapte reclamanți, decizie confirmată în unanimitate de instanța de apel. Comitetul de selecție a căilor de atac în fața instanței supreme a respins cererea de încuviințare a introducerii unei acțiuni a persoanelor în cauză. Unii dintre ceilalți reclamanți au intentat, de asemenea, acțiuni a căror examinare a fost amânată în așteptarea pronunțării unei decizii executorii în cauza care îi viza pe primii șapte reclamanți.

Inadmisibilă: Curtea nu identifică niciun motiv pentru a reveni asupra aprecierii instanțelor norvegiene, care au estimat că cererile de despăgubire îndreptate împotriva statului intrau sub incidența Legii din 1969 privind repararea prejudiciilor și a art. 9 din Legea din 1979 privind prescripția și s-au pronunțat că dreptul primilor șapte reclamanți de a introduce o acțiune era prescris din 1985, an în care se împlinise termenul de prescripție care începuse să curgă de la momentul în care cel mai tânăr dintre aceștia împlinise 21 de ani. Cu toate acestea, este necesar să se cerceteze dacă existau circumstanțe particulare de natură a atrage atenția persoanelor în cauză asupra obligației care în mod obișnuit le incumba de epuizare a căilor de atac interne în termenele legale.

În această privință, trebuie să se constate că declarațiile individuale pe care primii șapte reclamânți le-au făcut cu privire la viața acestora conțineau descrieri extrem de dureroase ale experiențelor personale de ostracizare și excludere socială din partea societății cărora ei le-au căzut victime.

Totuși, majoritatea declarațiilor în litigiu provine de la personalități publice, iar deciziile politice, precum și măsurile legislative denunțate de persoanele în cauză sunt anterioare datei intrării în vigoare a Convenției în privința Norvegiei, în 1953. Mai mult, chiar dacă efectele lor persistă, cele mai multe dintre pretinsele acte de hărțuire și rele tratamente trebuie să fie calificate ca acte instantanee ce nu pot, în consecință, să dea naștere unei situații de încălcare continuă a Convenției. În aceste condiții, Curtea nu reține niciun motiv de a concluziona în sensul existenței unei practici administrative – și anume, repetarea actelor sancționate de Convenție și toleranța oficială a autorităților statului pârât care lipsește orice procedură de conținut și efecte – de natură să justifice neaplicarea regulii neepuizării căilor de atac.

Nu există niciun element care să indice că reclamânții nu luaseră cunoștință, înainte de împlinirea în 1985 a termenului de prescripție de 20 de ani a cărui aplicare era contestată, de umilirea, de relele tratamente, de hărțuirea și de discriminarea la care pretindeau că au fost supuși. Pe scurt, nimic nu demonstrează că aplicarea termenului de prescripție de 20 de ani a constituit pentru persoanele în cauză o restricție arbitrară în calea dreptului lor de a acționa în despăgubire împotriva statului și nicio altă circumstanță particulară nu îi exonerează de obligația de a epuiza căile de atac interne. *Neepuizare*.